

Sammanträde med:

Forsknings- och utbildningsnämnd

Sammanträdesdatum: 2021-09-06

Tid: kl. 09:00 - cirka 12:00

Plats: Digitalt samt Almen, Eklundavägen 2, Örebro

Eventuella gruppmöten och teknik ordnas av respektive parti.

Sammanträdet sker digitalt, endast ordförande, ansvarig tjänsteperson och nämndsekreterare deltar fysiskt.

Meddela förhinder snarast möjligt till nämndsekreterare
nathalie.backbring@regionorebrolan.se eller tfn. 019-602 76 92.

Du som är ersättare meddelar om du kommer att närvara.

Tänk på våra allergiker och undvik starka dofter.

Ledamöter kallas

Margareta Ehnfors (KD), ordförande
Roger Rådström (S), vice ordförande
Ulrika Björklund (M), 2:e vice ordförande
Inger Trodell Dahl (S)
Ewa-Leena Johansson (S)
Emilia Molin (C)
Isac Nordin (M)
Henrik Johansson (L)
Lina Särén (SD)

Ersättare underrättas

Jonas Åkerman (S)
Johanna Svärd (S)
Eva Palmqvist (S)
Conny Harrysson (KD)
Maria-Pia Karlsson (C)
Ylva von Scheele (M)
Göran Gustafsson (M)
Vakant - (MP)
Tom Persson (SD)

1. Protokollsjustering

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar att ordföranden och Lina Sären (SD) justerar dagens protokoll med Ulrika Björklund (M) som ersättare.

Protokollet ska vara justerat senast den 20 september 2021.

2. Delårsrapport 2021, Forsknings- och utbildningsnämnden

Diarienummer: 20RS10489

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar

att godkänna forsknings- och utbildningsnämndens delårsrapport januari – juli, 2021.

Sammanfattning

Forsknings- och utbildningsnämndens delårsrapport är uppföljning av forsknings- och utbildningsnämndens verksamhetsplan med budget för, vilken i sin tur utgår från förutsättningar, mål, inriktningar och ambitioner som uttrycks i regionfullmäktiges verksamhetsplan. Uppföljning av forsknings- och utbildningsnämndens verksamhetsplan med budget sker vid delårsrapportering per 31 juli och på helår med verksamhetsberättelse.

3. Val av ledamöter till Region Örebro läns forskningskommitté

Diarienummer: 18RS7060

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar

att till ledamöter för forskningskommittén för perioden 2021-09-06--2021-12-31 välja Martin Vink, disputerad, ST-läkare, klinisk kemi och Alf Eliasson, disputerad, specialisttandläkare, protetik.

Sammanfattning

Fyllnadsval av ledamot i Region Örebro läns forskningskommitté.

Forskningskommittén består av 23 ledamöter, inklusive ordförande och vice ordförande. Två av ledamöterna, Lars Breimer, docent, klinisk kemi och Carina Källestål, docent odontologi avslutar sina nuvarande uppdrag i kommittén i och med pensionsavgång och kompletterande val behöver göras.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM forsknings- och utbildningsnämnd 2021-09-06, val av ledamöter till Region Örebro läns forskningskommitté

4. Svar på ledamotsinitiativ från Henrik Johansson (L)

Diarienummer: 21RS6306

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar

att avvisa ledamotsinitiativet.

Sammanfattning

Henrik Johansson (L) har inkommit med ett ledamotsinitiativ om det regionala säkerhetsarbetet för att hindra hot, våld och trakasserier mot personal vid regionen eller av regionen eller samarbetspartners.

Då frågorna i ledamotsinitiativet inte berör forsknings- och utbildningsnämndens ansvarsområde föreslås nämnden besluta att avvisa Henrik Johanssons (L) ledamotsinitiativ.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM forsknings- och utbildningsnämnd 2021-09-06, ledamotsinitiativ från Henrik Johansson (L)
- Ledamotsinitiativ från Henrik Johansson (L) om det regionala säkerhetsarbetet för att hindra hot, våld och trakasserier mot personal vid regionen eller av regionen eller samarbetspartners

5. Anmälnings- och meddelandeärenden

Diarienummer: 21RS4089

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Forsknings- och utbildningschefen har på delegation fattat följande beslut:

1. Avtal avseende cytologibiobankning mellan Region Örebro län och Region Värmland, 21RS5494-1.
2. Överenskommelse om samarbete gällande klinisk studie (CoVacc) mellan Region Örebro län och Umeå universitet, 21RS2756-2.
3. Covid-relaterad förlängning av pågående ALF-förordnande upp hör 1 juni 2021,

21RS48-7.

4. Verksamhetschefsområden samt direktrapporterande enheter inom Område FoU, 21RS6329-1.

5. Avsiktsförklaring mellan forskning och utbildning Region Örebro än och OnMed avser samarbete kring utveckling av cancerformen ElectroChemoT-herapy, (ECT), 21RS6621.

6. Stödbrev från Region Örebro län i samband med ansökan om medel i Fortes utlysning ”God och jämlik akut vård för äldre sköra genom patientdelaktighet och samverkan”, 21RS6193.

7. Beställning Real-time PCR system MT 2021-0099, 2021-05-20, 21RS4188.

8. Beställning Simulator MT 2021-0053, 2021-05-28, 21RS692.

9. Beställning Analysutrustning för DNA, RNA och proteinbestämning, MT 2021-0035, 2021-06-16, 21RS410.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM forsknings- och utbildningsnämnden 2021-09-06, anmälnings- och meddelandeärenden

6. Information

1. Forsknings- och utbildningsnämndens verksamhetsplan med budget 2022 - **beredning**

2. Information om Forska Sverige

3. Rapport från ALF-styrgrupp

4. Presentation av CEBIO - Per Thunberg

Beslutsunderlag

- VP 2022 FoU-nämnd - beredning
- ForskaSverige-Lagesrapport-2021
- Opinionsundersökning-delredovisning-2021-ForskaSverige

3

Val av ledamöter till Region Örebro läns forskningskommitté 18RS7060

Tjänsteställe, handläggare
FoU stab , Helena Sävenstrand

Sammanträdesdatum
2021-09-06

FöredragningsPM
Dnr: 18RS7060

Organ
Forsknings- och utbildningsnämnden

Val av ledamöter till Region Örebro läns forskningskommitté

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar

att till ledamöter för forskningskommittén för perioden 2021-09-06--2021-12-31
välja Martin Vink, disputerad, ST-läkare, klinisk kemi och Alf Eliasson, disputerad,
specialisttandläkare, protetik.

Sammanfattning

Fyllnadsval av ledamot i Region Örebro läns forskningskommitté.

Forskningskommittén består av 23 ledamöter, inklusive ordförande och vice
ordförande. Två av ledamöterna, Lars Breimer, docent, klinisk kemi och Carina
Källestål, docent odontologi avslutar sina nuvarande uppdrag i kommittén i och med
pensionsavgång och kompletterande val behöver göras.

Bedömning

Bedömningen är att kompetens hos föreslagna ledamöter kompletterar övriga
ledamöter i kommittén.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Inga konsekvenser för miljö och barnperspektiven föreligger.
Jämställdhetsperspektivet har beaktats och kommitténs ledamöter har efter valet
fördelningen 13 män och 10 kvinnor.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser av valet föreligger.

Tjänsteställe, handläggare
FoU stab, Helena Sävenstrand

Sammanträdesdatum
2021-09-06

FöredragningsPM
Dnr: 18RS7060

Uppföljning

Kompletterande utnämningar sker vid behov av forsknings- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM forsknings- och utbildningsnämnd 2021-09-06

Mats G Karlsson

Forsknings- och utbildningschef

Skickas till:

Regionkansliet – staben Administration, juridik och säkerhet
Forskningskommitténs sekreterare

4

Svar på ledamotsinitiativ
från Henrik Johansson (L)

21RS6306

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Nathalie Bäckbring

Sammanträdesdatum
2021-09-06

FöredragningsPM
Dnr: 21RS6306

Organ
Forsknings- och utbildningsnämnden

Svar på ledamotsinitiativ från Henrik Johansson (L)

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar

att avvisa ledamotsinitiativet.

Sammanfattning

Henrik Johansson (L) har inkommit med ett ledamotsinitiativ om det regionala säkerhetsarbetet för att hindra hot, våld och trakasserier mot personal vid regionen eller av regionen eller samarbetspartners.

Då frågorna i ledamotsinitiativet inte berör forsknings- och utbildningsnämndens ansvarsområde föreslås nämnden besluta att avvisa Henrik Johanssons (L) ledamotsinitiativ.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM forsknings- och utbildningsnämnden 2021-09-06, Ledamotsinitiativ från Henrik Johansson (L)
Ledamotsinitiativet

Mats G Karlsson
Forskningschef

Härmed ber Henrik Johansson (L) att nämnden beslutar att till det redan befintliga säkerhetsarbetet ge HR-avdelningen samt berörd förvaltning i uppdrag att förstärka det regionala säkerhetsarbetet för att hindra hot, våld och trakasserier mot personal vid regionen eller av regionen anlidade aktörer eller samarbetspartners. Arbetet bör även inkludera en genomlysning av sårbarhet när det gäller riskerna för korruption och penningtvätt. Denna ska redovisas till nämnden all den stund den är klar.

Jag önskar en sammanställning och inventering över säkerhetsavdelningens resurser, där även person- och skalskyddskapacitet redovisas. Det är viktigt för demokratin och rättssäkerheten att vi som folkvalda i akt och mening understryker betydelsen av skyddsåtgärder i flera led.

Således ett uppdrag till berörda enheter att redovisa vilka åtgärder som står till buds idag och göra en analys av regionens operativ kapacitet i händelser av olika former av multipla otillbörliga påtryckningar och attacker.

Vh,

Henrik Johansson (L)

2021-06-16

5

Anmälnings- och
meddelandeärenden

21RS4089

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration , Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2021-09-06

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4089

Organ
Forsknings- och utbildningsnämnd

Anmälnings- och meddelandeärenden

Förslag till beslut

Forsknings- och utbildningsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Forsknings- och utbildningschefen har på delegation fattat följande beslut:

1. Avtal avseende cytologibiobankning mellan Region Örebro län och Region Värmland, 21RS5494-1.
2. Överenskommelse om samarbete gällande klinisk studie (CoVacc) mellan Region Örebro län och Umeå universitet, 21RS2756-2.
3. Covid-relaterad förlängning av pågående ALF-förordnande upp hör 1 juni 2021, 21RS48-7.
4. Verksamhetschefsområden samt direktrapporterande enheter inom Område FoU, 21RS6329-1.
5. Avsiktsförklaring mellan forskning och utbildning Region Örebro än och OnMed avser samarbete kring utveckling av cancerformen ElectroChemoTherapy, (ECT), 21RS6621.
6. Stödbrev från Region Örebro län i samband med ansökan om medel i Fortes utlysning ”God och jämlik akut vård för äldre sköra genom patientdelaktighet och samverkan”, 21RS6193.
7. Beställning Real-time PCR system MT 2021-0099, 2021-05-20, 21RS4188.

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Kristina Berglund

Sammanträdesdatum
2021-09-06

FöredragningsPM
Dnr: 21RS4089

8. Beställning Simulator MT 2021-0053, 2021-05-28, 21RS692.

9. Beställning Analysutrustning för DNA, RNA och proteinbestämning, MT
2021-0035, 2021-06-16, 21RS410.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM forsknings- och utbildningsnämnd 2021-09-06

Mats G Karlsson
Forsknings- och utbildningschef

Skickas till:

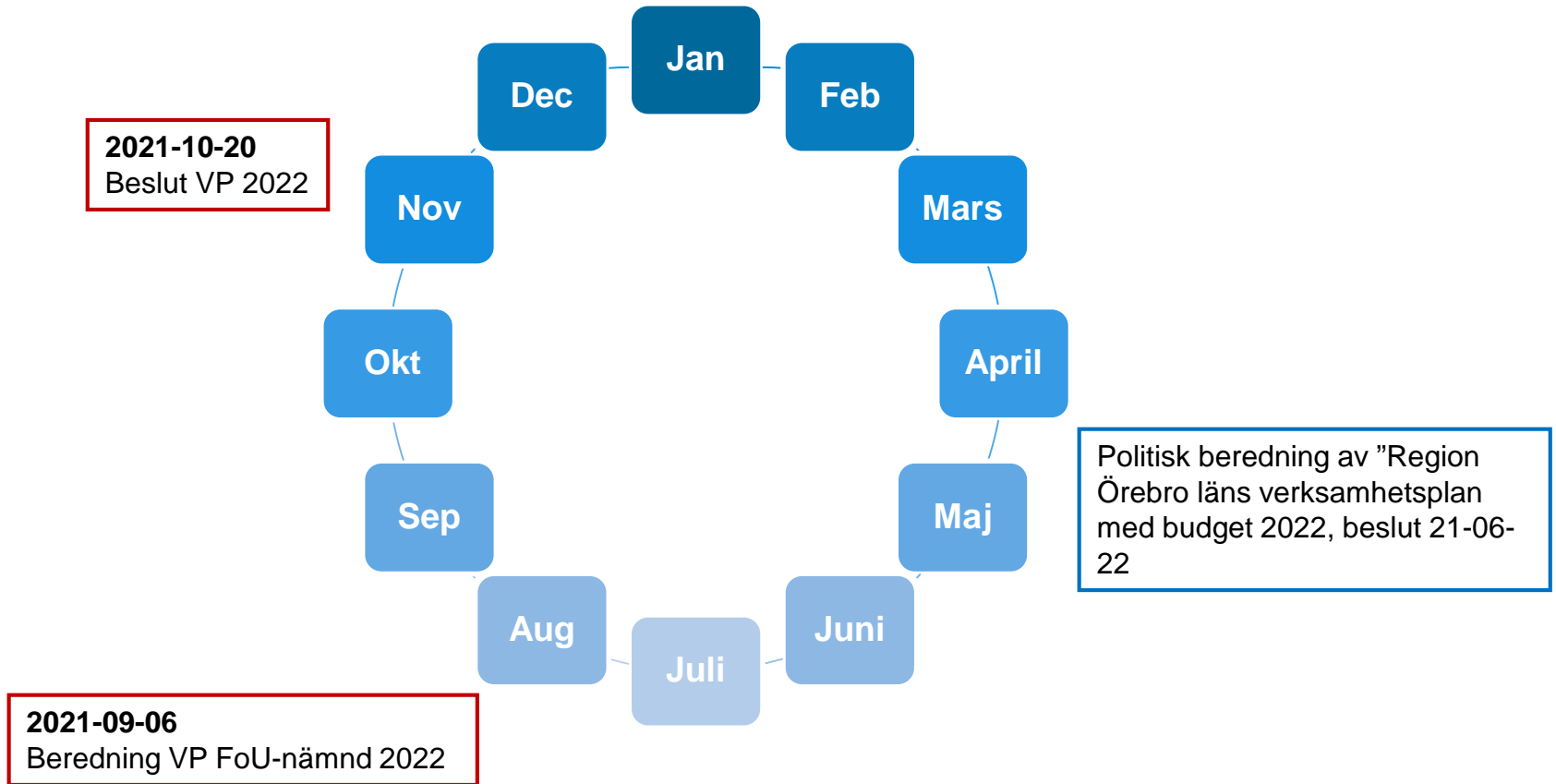
(Ange vem/vilka beslutet ska skickas till)

6

Information

VP 2022 för FoU-nämnden - beredning

Region Örebro läns **vision:**

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

Region Örebro läns nya **värdegrund:**

- **Samarbete** – Vi lyfter varandra och samverkar över gränser. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv.
- **Utveckling** – Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättrar ständigt på hållbart sätt med invånaren i fokus.
- **Professionalism** – Vi håller hög kvalitet, visar tillit och skapar utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor besökare och andra aktörer.

VP 2022

Samma struktur med tre perspektiv

- **Invånare och samhälle**

- Hälsa- och sjukvård
- Forskning och utbildning
- Tandvård
- Regional utveckling

- **Processer**

- Kvalitet och utveckling
- Digitalisering
- Hållbar utveckling
- Regional utvecklingsstrategi
- **Storregionalt och internationellt samarbete**

- **Resurser**

- Attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning
- Ekonomi

Region Örebro län bedriver och stödjer klinisk forskning, utbildning och innovation i syfte att ge bästa möjliga förutsättningar för invånarnas hälsa, vård och omsorg samt att stärka Örebroregionens attraktivitet och utveckling – i dag och imorgon

Trender i
 omvärldsanalysen,
 - att ta hänsyn till i
 nämndens VP

	Förstärkning/ försvagning under pandemin	Säker/osäker kommande 12 mån
Ökande tempo och komplexitet – den ekonomiska logiken förändras	↑	Osäker
Förändrat sjukdomspanorama	↑	Osäker
Hälsan i centrum	↔	Osäker
Dina och mina data – den nya oljan	↑	Säker
Health tech-språnget	↑	Säker
Life on demand	↑	Säker
Regionalt reducerade ramar	↑	Osäker
Förändrat säkerhetsparadigm – inbromande tillit	↑	Osäker
Arbetsmarknad i snabb transformation	↑	Säker
Ett förändrat medielandskap	↔	Osäker
Jaget och laget – värderingar som ritar om kartan	↑	Osäker
Det postanbitiotiska samhället	↓	Osäker
Ny politisk spelplan	↔	Osäker
Från resa till mobilitet	↑	Säker

Invånare och samhälle: Effektmål nr 3

Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.

Indikatorer

- Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF *) 2015, 50 procent ökning till 2022. *) ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjuk-vården.
- År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.
- Kliniska studier som använder precisionsmedicin eller precisionsdiagnostik (individanpassad diagnostik och behandling) ska i **samverkan med Life science sektorn** ska ha påbörjats senast 2022

Invånare och samhälle: Effektmål nr 4

Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Indikatorer

- Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbädds-verksamhet för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.
- En verksamhet för att systematiskt erbjuda och möjliggöra för närstående och patienter att samverka med forskare avseende planering och genomförande av klinisk forskning ska vara etablerad år 2022.

Processer:

Mål: Klinisk forskning, innovation och utbildningsmiljö med hög utvecklingspotential.

Indikatorer

- 2022 har FoU miljön bidragit till externrekrytering av minst fem disputerade medarbetare årligen (2019-2021).
- 2022 har antalet docentkompetenta medarbetare ökat med 50 procent jämfört med 2015.
- 2022 är strukturer för BT, bastjänstgöring, och verksamhetsförlagd utbildning inom den 6-åriga läkarutbildningen etablerade.

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med de Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Uppdrag:

Nr 1. Att, i samverkan med Nämnden för hälso- och sjukvård, utreda en modell för att vid otillräckligt evidensläge delta i evidensuppbyggnad och/eller begränsa vårdutbudet.

Nr 2. Att, i samverkan med nämnden för hälso- och sjukvården, utifrån patient och evidensperspektiv utarbeta en modell för införandet av riktade mottagningar, exempelvis för äldre och multisjuka.

Strategier för digitalisering:

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Uppdrag:

Nr 3. Att, med utgångspunkt från individens rättigheter kontinuerligt utveckla tillgänglighet, kvalitet och säkerhet för forskningsdata, **med särskilt fokus på samverkan med life science industrin samt utveckling av AI-baserad medicinsk forskning.**

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna

Hållbarhetsmålen: God hälsa och livsmiljö
 Jämlikt och jämställt
 Ansvarsfull resursanvändning

Uppdrag:

NYTT: Att i bred samverkan med kommuner och civilsamhället stärka forskningsförankringen av folkhälsoarbetet.

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål

Uppdrag

Nr 4. Att, i samverkan med länets kommuner och universitet, prioritera utvecklingen av utbildning, forskning och innovationsmiljöer inom den nära vården särskilt avseende äldres hälsa, sjukdomar och omsorg.

Nr 5. Att, strategiskt stärka forskning och innovationsmiljöer inom regionalt och nationellt högspecialiserad vård och inom folktandvården.

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling

Uppdrag

NYTT: Att påbörja utveckling av institutionellt internationellt utbyte med adekvata lärosäten. (Finns som mål i strategin för klinisk forskning och innovation)

Effektmål nr 10

Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Uppdrag FoUI

Nr 6. Att vidareutveckla program för medarbetare engagemang i utbildning, forskning och innovation

Effektmål nr 11

Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Internkontrollplan

Forskning, utbildning och innovation	Risken att verksamheten inte kan fullgöra utbildningsinsatser för utbildningsanordnaren exempelvis Örebro universitet	Medel tillförs för magisterutbildningar Bevaka utbildningsaktiviteten genom årliga universitetssjukvårdsbokslut
	Risken att inte uppfylla de lagkrav som åligger forskningshuvudmannen	Säkerställa resurser för vidareutveckling av internkontrollfunktion
	Risken att berörda förvaltningar inte prioriterar det finansierade forsknings- och innovationsuppdraget	Bevaka forsknings- och innovationsaktiviteten via årliga universitetssjukvårdsbokslut
	Risken att otillbörlig påverkan sker på den fria forskningen	Inför återkommande inventering av omfattningen.

Lägesrapport år 2021

Forskning i Sverige

-

investeringar och kvalitet, fokus life science

FORSKA
SVERIGE
2010–2020

Augusti 2021

Förord

De totala kostnaderna för hälso- och sjukvård ökar och uppgick år 2019 till 11 procent av BNP (cirka 549 miljarder kronor). Forskning och implementering av ny kunskap är avgörande för att förebygga ohälsa och för en mer kostnadseffektiv vård, vilket i sin tur även håller nere samhällets kostnader. Ändå investerade staten endast 0,17 procent av BNP i medicinsk forskning och utveckling år 2019. Även efter pandemin, år 2021, beräknar SCB att anslagen till FoU inom medicin och hälsovetenskap blir 0,17 procent som andel av BNP, vilket är en nedgång jämfört med 0,18 procent år 2020. Det motsvarar inte ens två öre per vårdkrona. Vi vill med denna lägesrapport öka förståelsen för hur situationen ser ut i Sverige, baserat på tillgänglig statistik.

Värdet av medicinsk forskning och utveckling har under pandemin blivit om än tydligare över hela världen. I exempelvis USA föreslår president Biden att budgeten för "National Institutes of Health" ska öka med drygt 20 procent mellan år 2021 och år 2022.

I Sverige har regeringen ökat investeringarna i civil forskning och utveckling med 4,7 miljarder kronor jämfört med år 2020 och för år 2021 beräknas investeringarna därmed uppgå till 42,2 miljarder kronor. I den senaste forsknings- och innovationspropositionen presenterade regeringen nya satsningar inom hälsa, välfärd och life science på cirka en halv miljard kronor om året och tillägg har kommit i vårbudgeten. Trots det visar ny statistik från SCB att de statliga investeringarna i FoU inom medicin och hälsovetenskap år 2021 enbart beräknas öka med 1,5 procent jämfört med år 2020 (från 9,14 till 9,28 miljarder kronor).

Den begränsade resursförstärkningen är både förvånande och oroväckande. Det tydliggör behovet av ett samlat ledningsansvar för att uppnå konkreta mål om ökad hälsa och beredskap för olika hälsohot. Idag ligger ansvaret för hälsa på ett annat departement (socialdepartementet) än ansvaret för medicinsk forskning (utbildningsdepartementet). Ansvar och resurser måste följas åt för att möjliggöra goda förutsättningar för medicinsk forskning för hälsa.

Samtidigt behövs en samordning av medicinsk forskning och utveckling inom hälso- och vårdområdet. Det gäller både möjligheterna att driva kliniska studier och ta emot och utnyttja ny kunskap. Det är oroande att andelen forskarutbildade läkare har minskat med mer än 15 procent sedan 2005. Behovet av ett bättre sammanhållet system är särskilt tydligt i och med vårdens utveckling mot, till exempel, precisionsmedicin.

Vi har tre uppmaningar till samtliga politiska partier:

- 1. Tydligare styrning och ansvarsfördelning.** Tydliggör det nationella huvudansvaret för frågor som rör forskning och utveckling för ökad hälsa och framtida hälsohot.
- 2. Ökad samordning.** Öka integrationen av forskning och utveckling i hälso- och sjukvården för att förbättra vårdkvaliteten och stärka förutsättningarna att förebygga, diagnosticera och behandla sjukdomar.
- 3. Ökad och långsiktig finansiering av forskning för hälsa.** Öka på sikt de statliga investeringarna i medicinsk forskning till att motsvara 4 öre per vårdkrona för att kunna utveckla bättre prevention, diagnostik och behandling. Ett första steg bör ske i kommande höstbudget.

I en ny Sifo-mätning fick deltagarna frågan huruvida de tycker att ökningen till motsvarande 4 öre är ett bra förslag. 77 procent svarade ja, 6 procent nej (17 procent avstod). Majoriteten av medborgarna är tydliga med att de vill öka investeringarna i medicinsk forskning för att förbättra hälso- och sjukvården. De anger också att det är viktigt att Sverige är en världsledande nation i medicinsk forskning för att utveckla nya mediciner och behandlingar, vilket i sin tur skapar jobb och ekonomisk tillväxt.

Det är mycket riktigt så att life science-industrin bidrar med stora ekonomiska värden för Sverige. Enbart läkemedelsexporten uppgick till 115 miljarder kronor år 2020, vilket är högre än för exporten av personbilar. Det råder stark global konkurrens om dessa företag och för att vara en attraktiv plats att verka på måste Sverige fortsatt kunna erbjuda starka forskningsmiljöer, integration av forskning och utveckling i vården och implementering av nya kostnadseffektiva metoder och produkter.

I Sifo-mätningen ställdes frågan om vilka förslag som är viktigast att prioritera i statsbudgeten. Högst kom fler poliser (64 procent) och fler lärare (57 procent). Åtgärder för att minska vår klimatpåverkan prioriteras av 50 procent och nästan lika många prioriterade ökade satsningar på medicinsk forskning och utveckling (47 procent).

För att investeringarna ska användas effektivt krävs ett mer sammanhållet system. Medicinsk forskning och utveckling är alltför viktigt, både för den enskilda individens liv och för Sveriges välbefinnande, för att investeringarna och tillämpningen av forskningsresultaten ska tillåtas bli lidande av ett bristande lednings- och ansvarssystem som faktiskt går att korrigera. De partier som utlovar bättre vård i sina valårslöften blir bara trovärdiga om de ser till hela systemet av forskning, utveckling och tillämpning av ny kunskap för att förbättra vården och förebygga ohälsa.

Anna Nilsson Vindefjärd
Generalsekreterare Forska!Sverige

Lena Gustafsson
Ordförande Forska!Sverige

Foto: Elisabeth Olsson

Innehållsförteckning

Förord	3
Hälso- och sjukvårdskostnader	6
Offentliga kostnader för hälso- och sjukvård	7
Statliga anslag till medicinsk FoU i förhållande till kostnader för hälso- och sjukvård	8
Investeringar i forskning och utveckling	9
Totala FoU-investeringar - <i>internationell jämförelse</i>	10
Genomsnittlig årlig tillväxt för total FoU som andel av BNP - <i>internationell jämförelse</i>	11
Företagens FoU-investeringar	12
Företagens FoU-investeringar – <i>internationell jämförelse</i>	13
Statliga investeringar i civil FoU	14
Statliga investeringar i civil FoU – <i>internationell jämförelse</i>	15
Statliga investeringar i medicinsk FoU respektive övrig civil FoU	16
Ökning av anslag för medel till forskning och utbildning på forskningsnivå hos respektive lärosäte	17
Vetenskaplig kvalitet	18
Vetenskaplig kvalitet medicinsk forskning – <i>internationell jämförelse</i>	19
Kliniska prövningar	20
Antal ansökningar om kliniska läkemedelsprövningar	21
Läkemedelsföretag	22
Läkemedelsföretagens FoU-investeringar	23
Antal årsarbeten	24
Sveriges läkemedelsexport	25

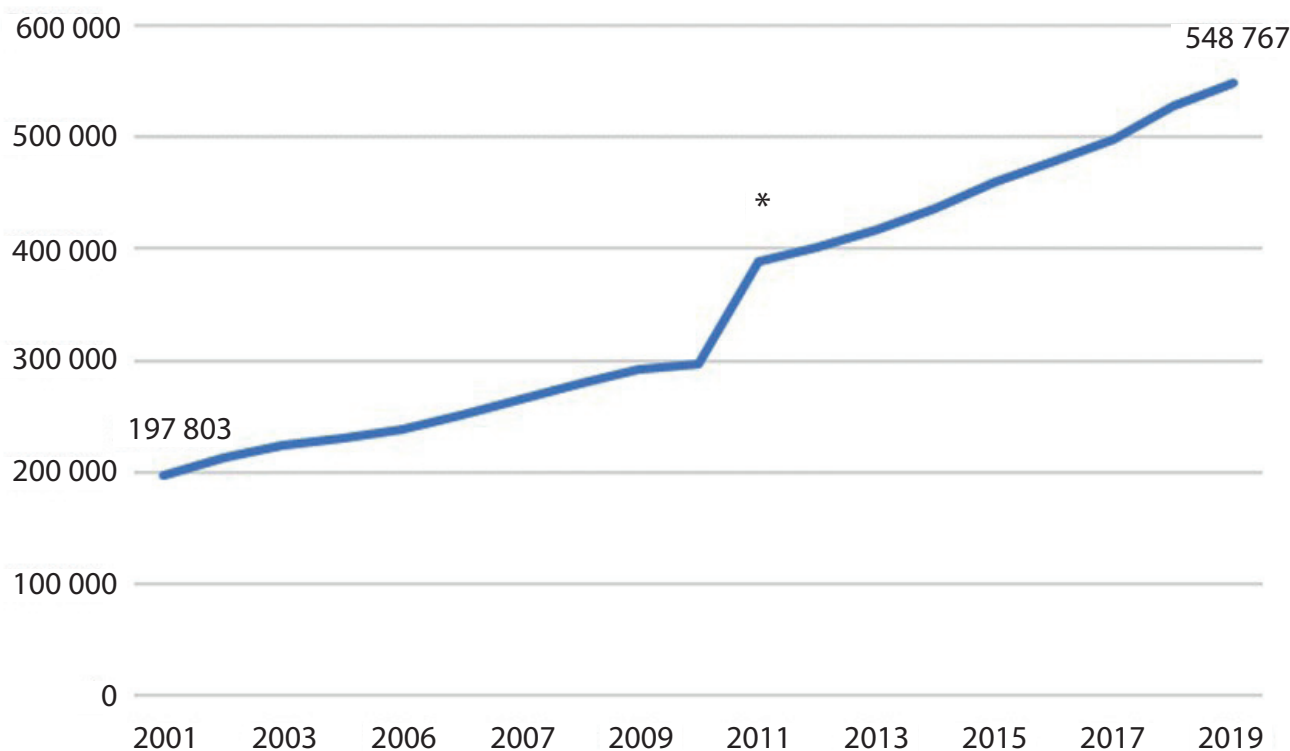
I rapporten redovisas senast tillgängliga data för respektive indikator och redovisade årtal kan därför skilja sig mellan de olika indikatorerna.

Hälsa- och sjukvårdskostnader

1. De offentliga kostnaderna för hälso- och sjukvård ökar i Sverige och uppgick år 2019 till cirka 549 miljarder kronor. Över 80 procent av vårdkostnaderna beräknas vara relaterade till kroniska sjukdomar som främst drabbar äldre människor. Andelen av de som är 80 år eller äldre förväntas öka med 45 procent till år 2030.

Offentliga kostnader för hälso- och sjukvård

(miljoner kronor)

*År 2011 utökades begreppet hälso- och sjukvård, vilket innebär att tidsserien innehåller ett tidsseriebrott. Data för perioden 2001–2010 är därför inte helt jämförbara med perioden 2011–2019. De offentliga hälso- och sjukvårdskostnaderna inkluderar utgifter hos staten, kommuner, regioner och regionägda bolag. Löpande priser.

SCB (2021) *Hälsoräkenskaper, Totala hälso- och sjukvårdsutgifter efter hälso- och sjukvårdsändamål (HC) och finansiering (HF). År 2001–2019*

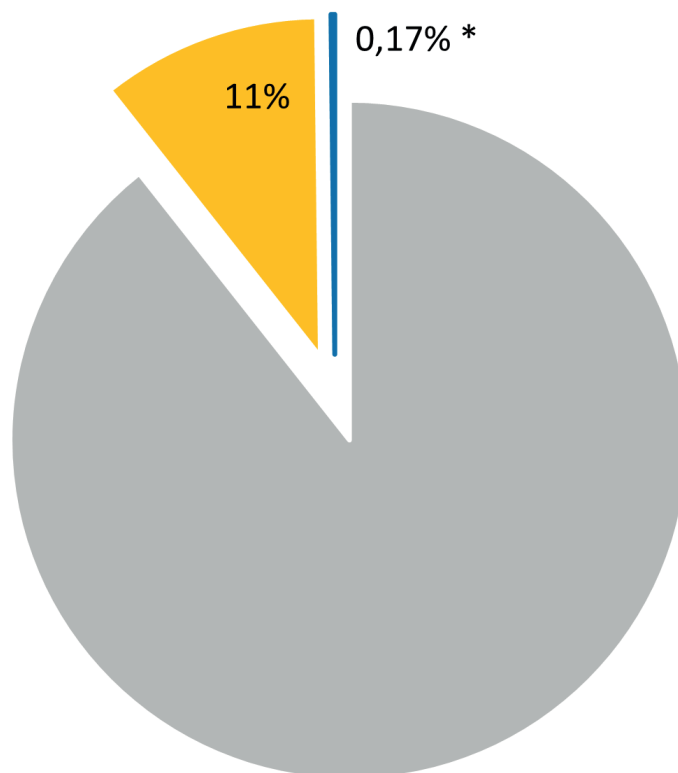
Vårdanalys (2014) *VIP i vården – Om utmaningar i vården av personer med kronisk sjukdom*

SCB (2021) *Befolkningsframskrivningar, Folkmängd efter inrikes/utrikes född, ålder och kön. År 2021–2120*

2. De totala hälso- och sjukvårdskostnaderna uppgick år 2019 till 11 procent av BNP. Samtidigt gick 0,17 procent av BNP till medicinsk forskning och utveckling som kan förbättra hälsan. Även år 2021 beräknas anslagen till FoU inom medicin och hälsovetenskap bli 0,17 procent som andel av BNP, vilket är en nedgång jämfört med 0,18 procent år 2020.

Statliga anslag till FoU inom medicin och hälsovetenskap (blått) samt kostnaderna för hälso- och sjukvård (gult) i procent av BNP (2019)

(% av BNP)

De totala hälso- och sjukvårdskostnaderna inkluderar utgifter hos staten, kommuner, regioner samt regionsägda bolag, frivilliga sjukvårdsförsäkringar, hushållens ideella organisationer, företag och hushållens utgifter ur egen ficka. Löpande priser.

*Prognosen för statliga anslag till FoU inom medicin och hälsovetenskap som andel av BNP för år 2021 är 0,17%.

SCB (2021) *Hälsoräkenskaper: Hälso- och sjukvårdsutgifter i relation till BNP år 2019*

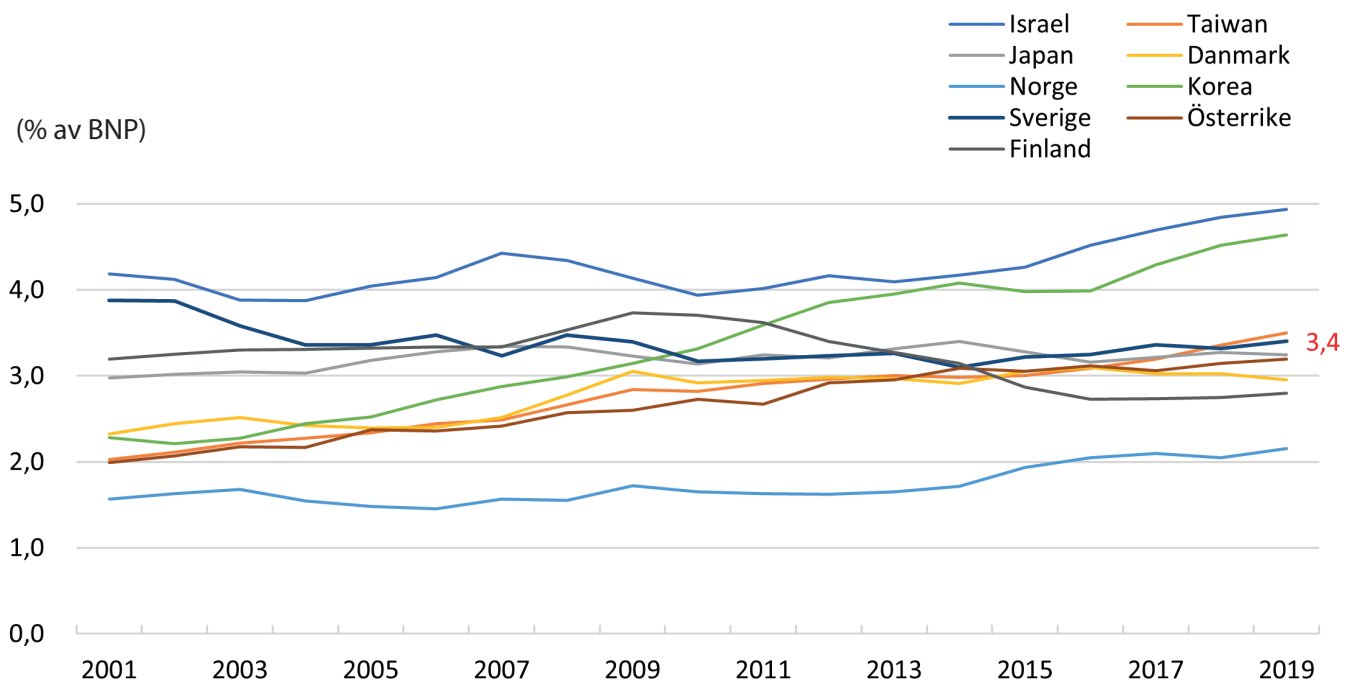
SCB (2021) *Statliga anslag till forskning och utveckling, Beräknade FoU-medel i statsbudgeten efter utgiftsområde och underindelning av ändamålet allmän vetenskaplig utveckling. År 2019*

Konjunkturinstitutet (2021) *Prognosdatabasen, Försörjningsbalansen och BNP. År 2019. Data uthämtad 7 juli år 2021.*

Investeringar i forskning och utveckling

3. Sverige har länge varit starkt inom forskning och utveckling med stora investeringar från företag, men trenden har under 2000-talet varit negativ. De totala investeringarna i forskning och utveckling minskade från 3,9 till 3,4 procent av BNP mellan år 2001 och år 2019. Investeringarna uppgick till cirka 171 miljarder kronor år 2019. Sverige har bland nio jämförbara länder halkat ned från plats 2 till plats 4 mellan år 2001 och år 2019.

FoU-investeringar – internationell jämförelse

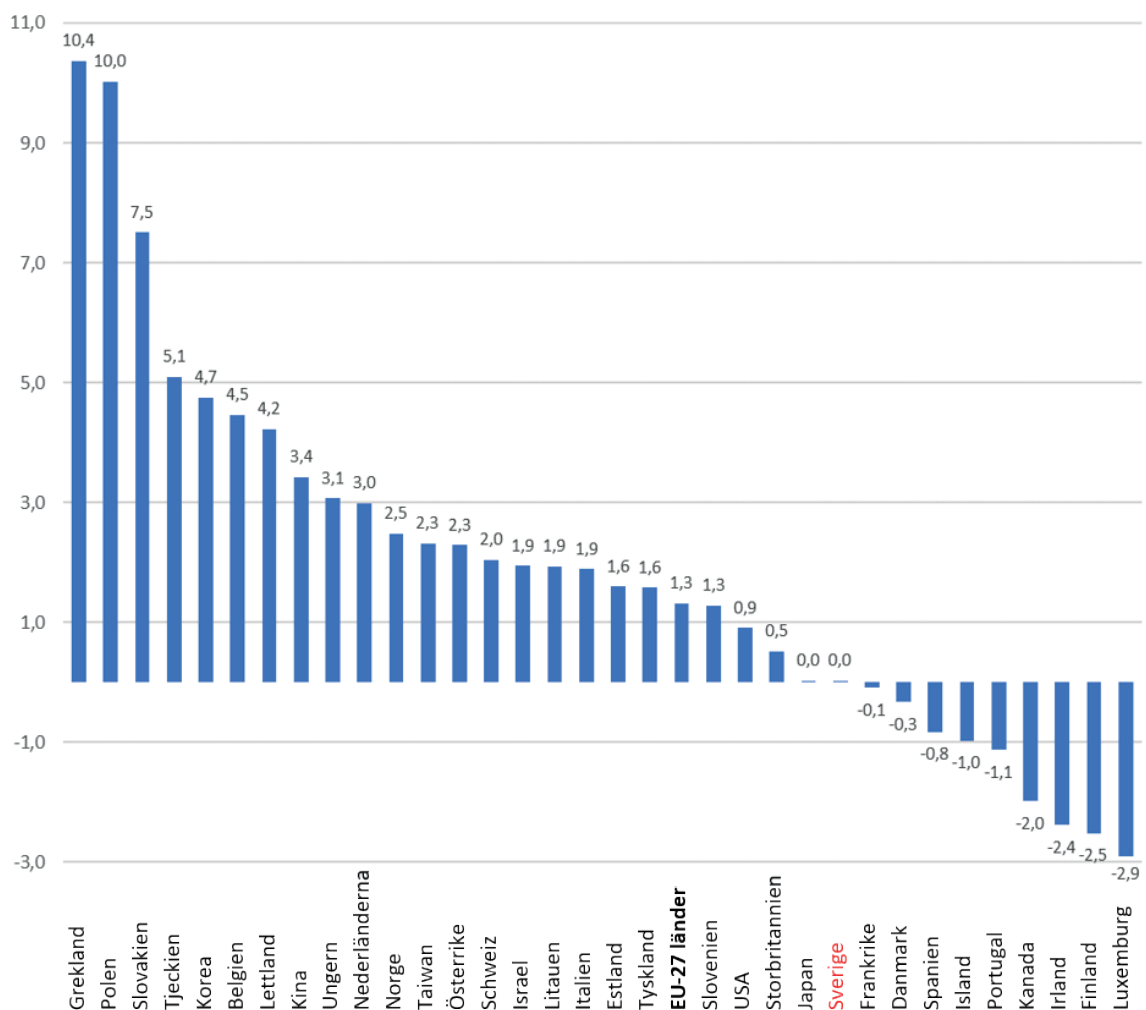

OECD (2021) Main Science and Technology Indicators, Gross domestic expenditure on R&D (GERD) as percentage of GDP
 OECD (2021) Main Science and Technology Indicators, Gross domestic expenditure on R&D (GERD) in national currency

4. Sverige har haft en nolltillväxt för de totala investeringarna i forskning och utveckling som andel av BNP mellan år 2009 och år 2019. Sverige ligger på plats 25 av 34 i en internationell jämförelse.

Genomsnittlig årlig tillväxt för total FoU som andel av BNP – internationell jämförelse

(% förändring)

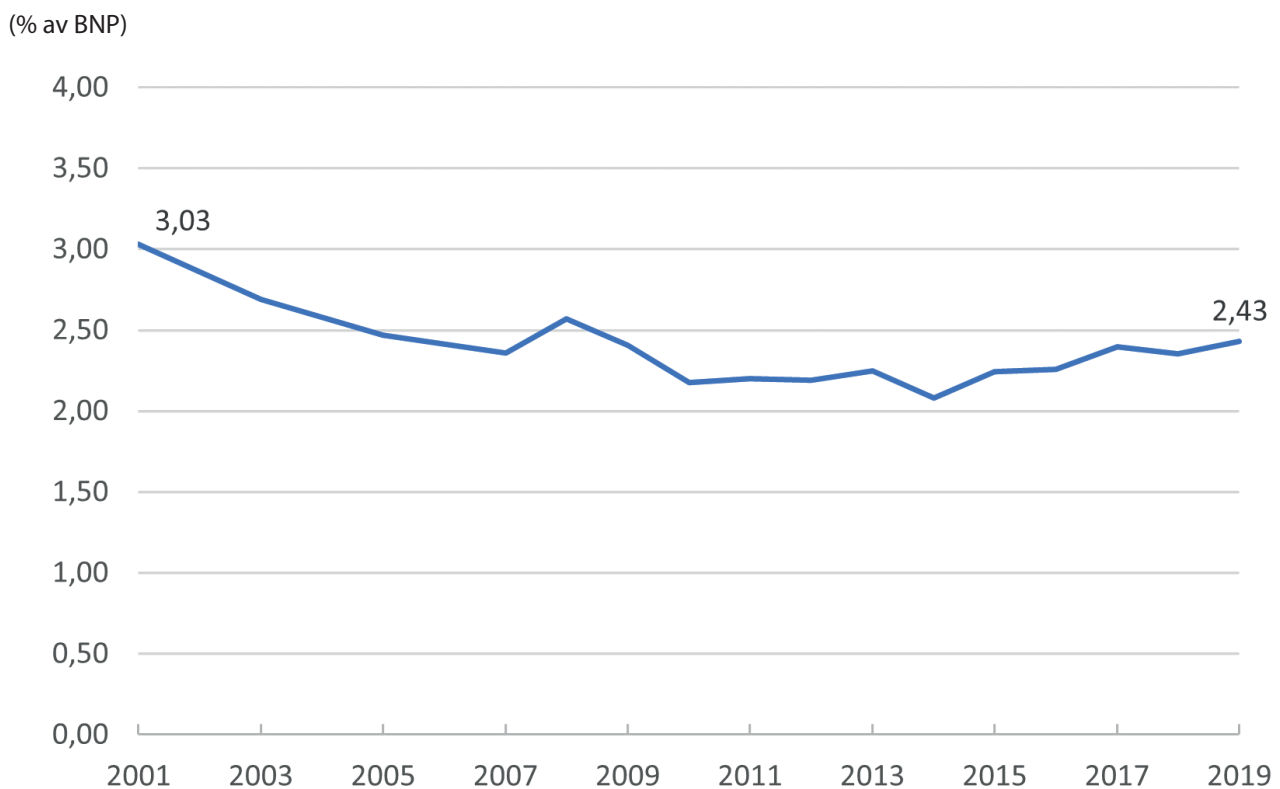

Den genomsnittliga tillväxttakten refererar till perioden 2009 – 2019 eller senast tillgängliga data (Schweiz 2008 – 2017).

OECD (2021) *Main Science and Technology Indicators, Gross domestic expenditure on R&D (GERD) as percentage of GDP*

5. Företagens investeringar i egen forskning och utveckling i Sverige har minskat från 3,0 procent av BNP år 2001 till 2,4 procent år 2019. År 2019 låg investeringarna på cirka 123 miljarder kronor.

Företagens FoU-investeringar

Utgifter för egen FoU-verksamhet. "Egen FoU" är verksamhet som utförts av organisationens personal eller av konsulter i FoU-projekt som letts av organisationen.

SCB (2019) Utgifter för egen FoU-verksamhet efter sektor. Vartannat år. År 2001 – 2005.

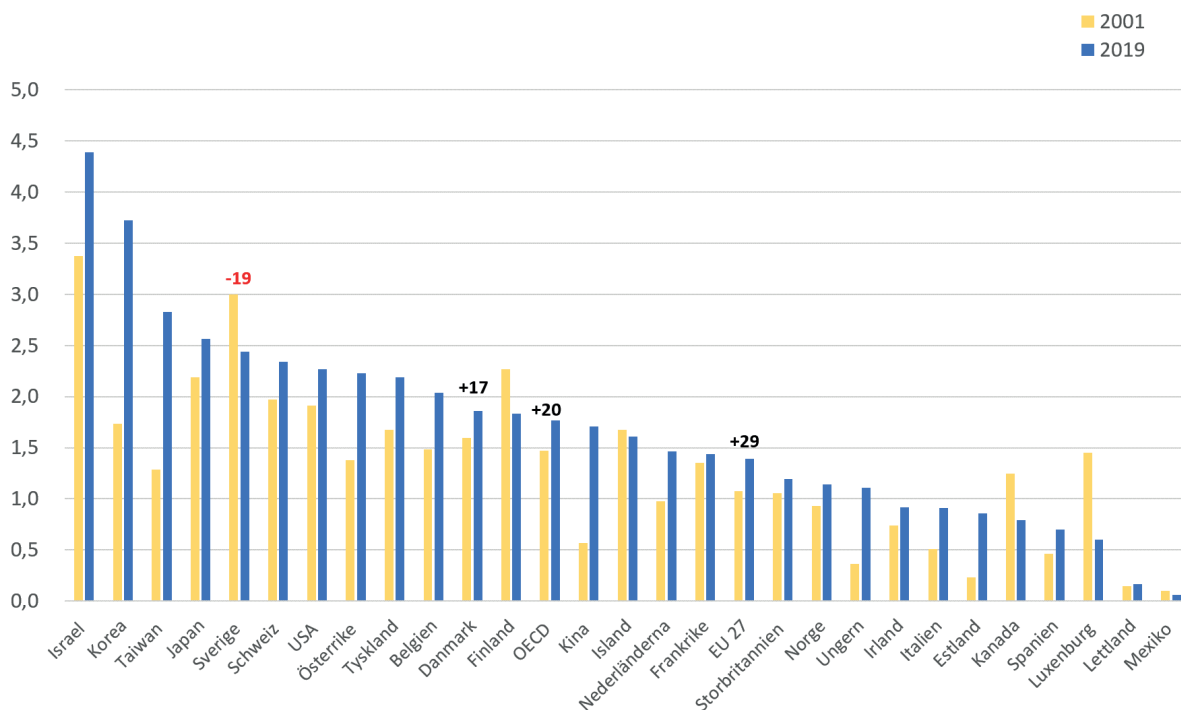
SCB (2021) Totala utgifter för egen FoU efter sektor och typ av utgift, mnkr. År 2007 - 2019.

SCB (2021) BNP från produktionssidan (ENS2010) efter näringsgren SNI 2007. År 2007 - 2019.

6. Företagens investeringar i forskning och utveckling som andel av BNP i Sverige minskade med 19 procent mellan år 2001 och år 2019, samtidigt som de ökade i många andra länder. I Danmark ökade företagens investeringar med 17 procent och inom hela EU ökade företagens investeringar med 29 procent under samma period.

Företagens FoU-investeringar – internationell jämförelse

(% av BNP)

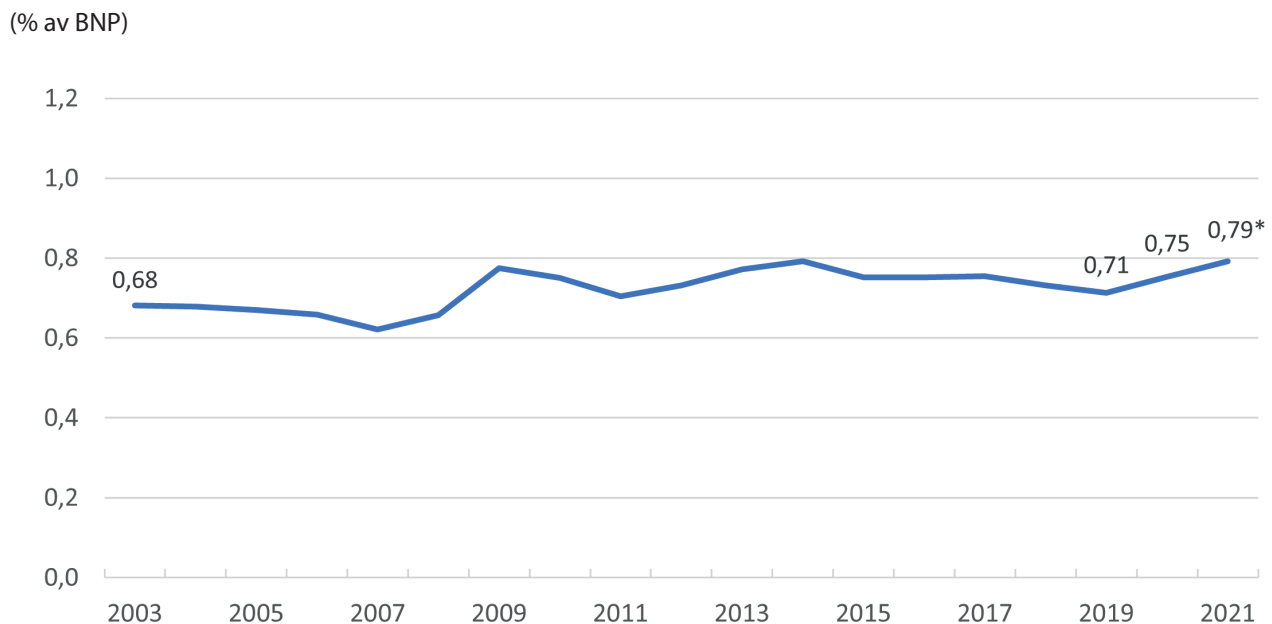

Angivna siffror visar skillnaden i procent mellan år 2001 och år 2019, eller närmast tillgängliga årtal. (Schweiz: 2004; 2017; Österrike; 2002; Luxemburg; 2002)

OECD (2021) *Main Science and Technology Indicators, Business enterprise expenditures on R&D (BERD) as percentage of GDP*

7. De statliga investeringarna i civil forskning och utveckling som andel av BNP ligger enligt prognosen för år 2021 på 0,79 procent av BNP. Investeringarna beräknas uppgå till 42,2 miljarder år 2021, vilket är en ökning med 4,7 miljarder kronor jämfört med år 2020.

Statliga investeringar i civil FoU

Civil forskning och utveckling inkluderar inte medel till försvaret.

*År 2021 justerades prognosen efter vårändringsbudgeten, till skillnad från tidigare års prognoser som utgår från höstbudgeten.

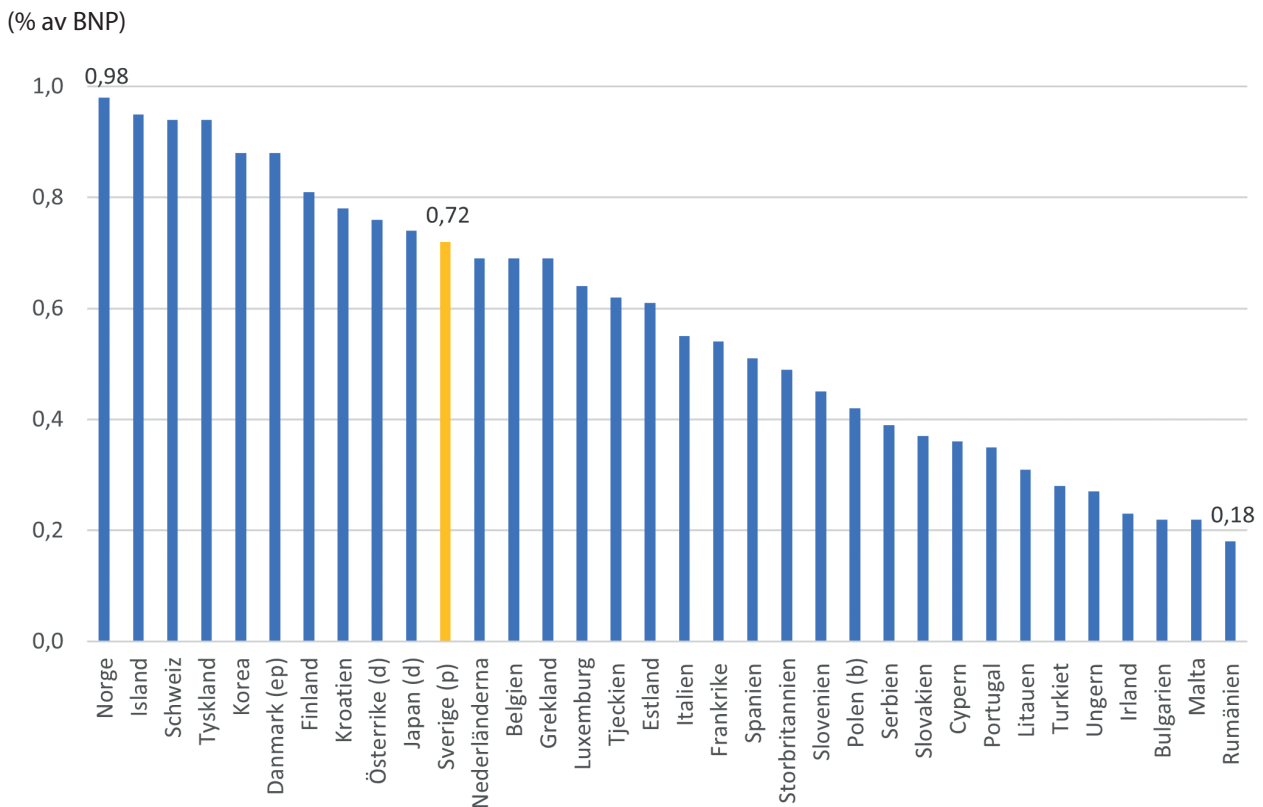
SCB (2021) Statsbudgetanalysen, FoU-medel och FoU-andelar i statsbudgeten. År 2003–2020

SCB (2021) Forskning och utveckling i Sverige 2020 – preliminär statistik. År 2021

Konjunkturinstitutet (2021) Prognosdatabasen- Försörjningsbalans och BNP. År 2003–2021. Data uthämtad 7 juli år 2021.

8. Sverige har på ett år tappat två placeringar och låg på elfte plats i en internationell jämförelse av 34 länder i statliga investeringar i civil forskning och utveckling som andel av BNP år 2019.

Statliga investeringar i civil FoU – internationell jämförelse

b = brott i tidsserien

d = avvikande definition

e = uppskattat värde

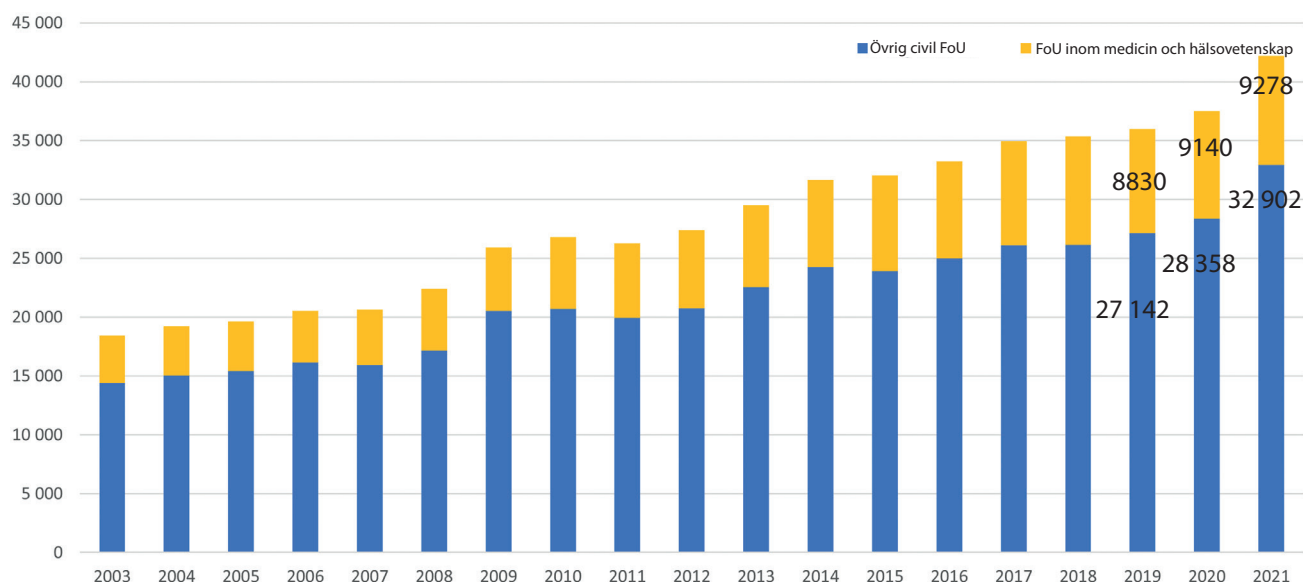
p = preliminär

Angivna siffror avser år 2019 eller närmast tillgängliga år (Schweiz: 2017; Korea: 2018).

9. År 2021 beräknas de statliga anslagen för civil forskning och utveckling öka med 4,7 miljarder kronor jämfört med år 2020. Av denna ökning beräknas FoU inom medicin och hälsovetenskap få 138 miljoner kronor, vilket innebär 1,5 procent ökning från år 2020. Anslagen till övrig civil FoU beräknas öka med 16 procent från 2020.

Statliga investeringar i FoU inom medicin och hälsovetenskap respektive övrig civil FoU

(miljoner kronor)

Övrig civil forskning och utveckling består av anslag exklusive FoU inom medicin och hälsovetenskap samt försvar.

*År 2021 justerades prognosen efter vårändringsbudgeten, till skillnad från tidigare års prognoser som utgår från höstbudgeten. Beloppet 9278 inkluderar den ökning på 298 mnkr kr som vårändringsbudgeten och extra ändringsbudgetar förde med sig.

SCB (2021) Statsbudgetanalysen, FoU-medel och FoU-andelar i statsbudgeten. År 2003 – 2020

SCB (2021) Statsbudgetanalysen, Beräknade FoU-medel i statsbudgeten efter utgiftsområde och underindelning av ändamålet allmän vetenskaplig utveckling. År 2003 – 2020

SCB (2021) Statsbudgetanalysen, Offentliga budgetanslag för FoU efter utgiftsområde (särskild gruppering) och socioekonomiska mål. År 2015 – 2020

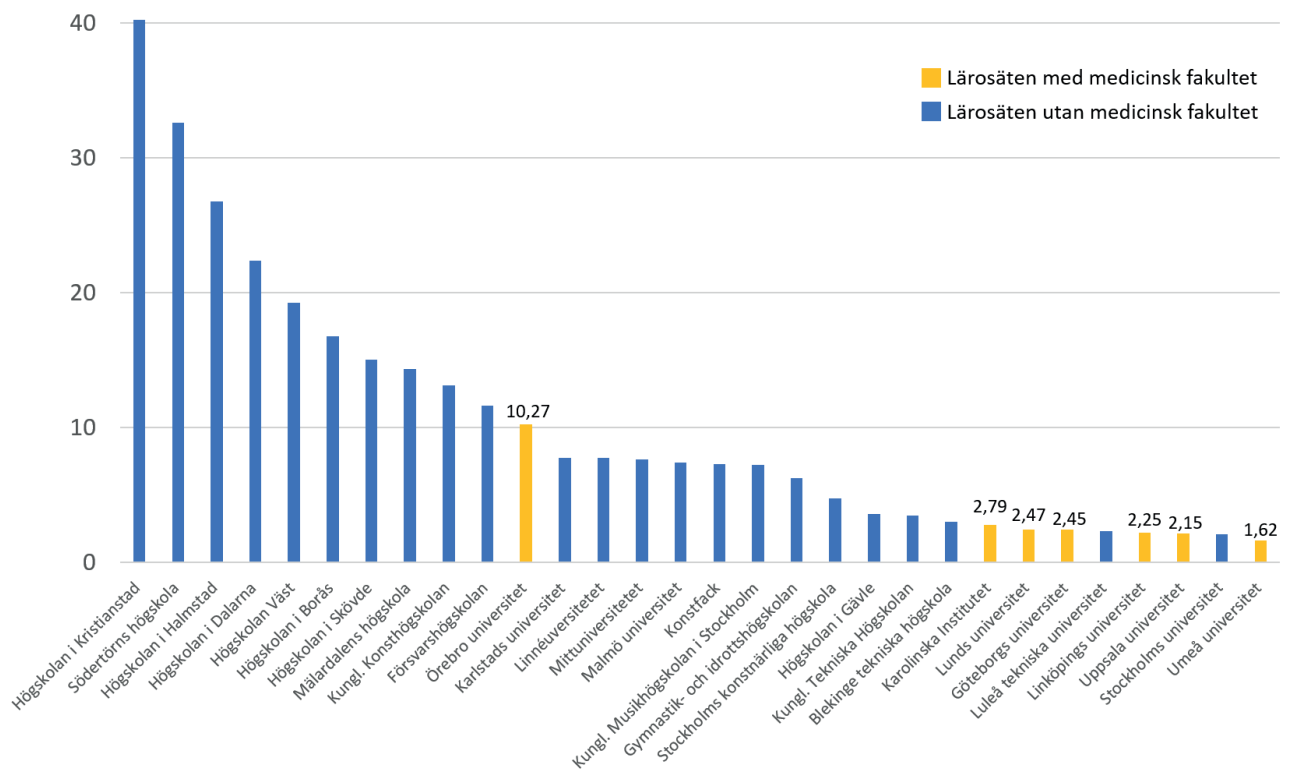
SCB (2021) Forskning och utveckling i Sverige 2020 – preliminär statistik.

Konjunkturinstitutet (2021) Prognosdatabasen, Försörjningsbalans och BNP. År 2003 – 2021. Data uthämtad 7 juli år 2021.

10. I vårändringsbudgeten för år 2021 ökade anslagen för medel till forskning och utbildning på forskningsnivå till landets lärosäten med 639 686 000 kronor. De sju universiteten med medicinsk fakultet tilldelades dock en proportionellt sett betydligt mindre andel av dessa ytterligare medel. Till exempel ökade anslaget till Högskolan i Kristianstad med över 40 procent, medan anslaget till Umeå universitet endast ökade med 1,62 procent.

Ökning av anslag för medel till forskning och utbildning på forskningsnivå hos respektive lärosäte

(procent)

Regeringen (2020) Regeringens proposition 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021

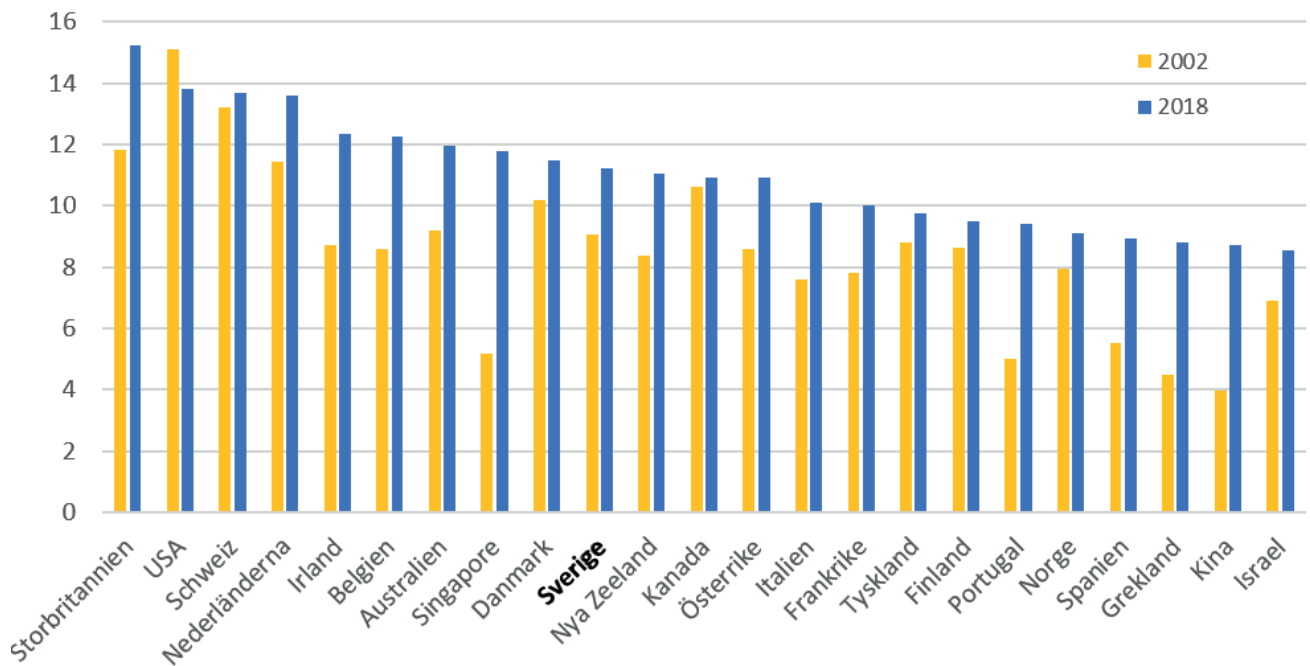
Regeringen (2021) Regeringens proposition 2020/21:99 Vårändringsbudget för 2021

Vetenskaplig kvalitet

11. Sverige har ökat i vetenskaplig kvalitet inom medicinsk forskning, men tappar position internationellt. År 2002 låg Sverige på åttonde plats, men tappade år 2018 till tionde plats i en internationell jämförelse.

Vetenskaplig kvalitet medicinsk forskning – internationell jämförelse

(procent publikationer bland de mest citerade)

Diagrammet visar den procentuella andelen av ländernas vetenskapliga publikationer som ingår i gruppen 10 procent mest citerade publikationerna år 2002 och år 2018 inom området medicin, beräknat med ett treårigt citeringsfönster.

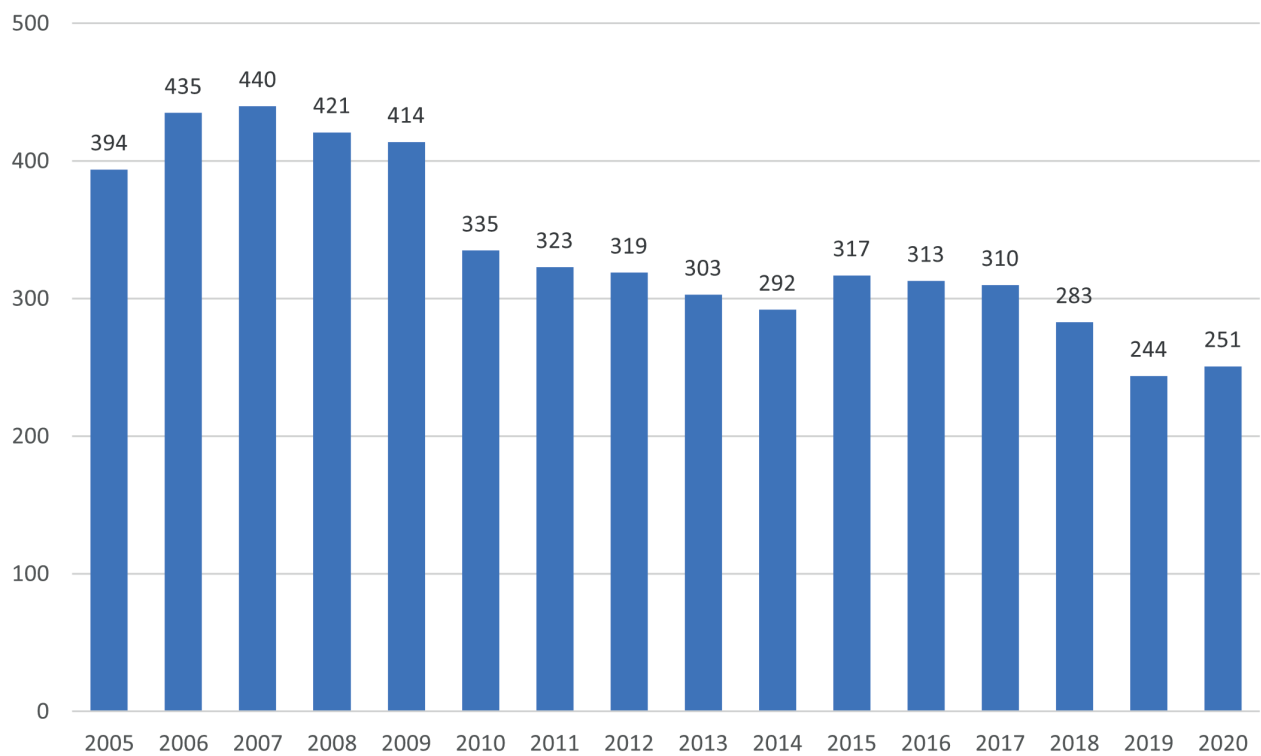
Bearbetat underlag från Vetenskapsrådets publikationsdatabas (2021), vilken baseras på Science Citation Index Expanded, Social Science Citation Index och Arts and Humanities Citation Index från Clarivate Analytics för april 2021.

Kliniska prövningar

12. Antalet inkomna ansökningar om kliniska läkemedelsprövningar till Läkemedelsverket har minskat med 43 procent mellan år 2007 (som var peaken under de senaste 15 åren) och år 2020.

Antal ansökningar om kliniska läkemedelsprövningar

(antal)

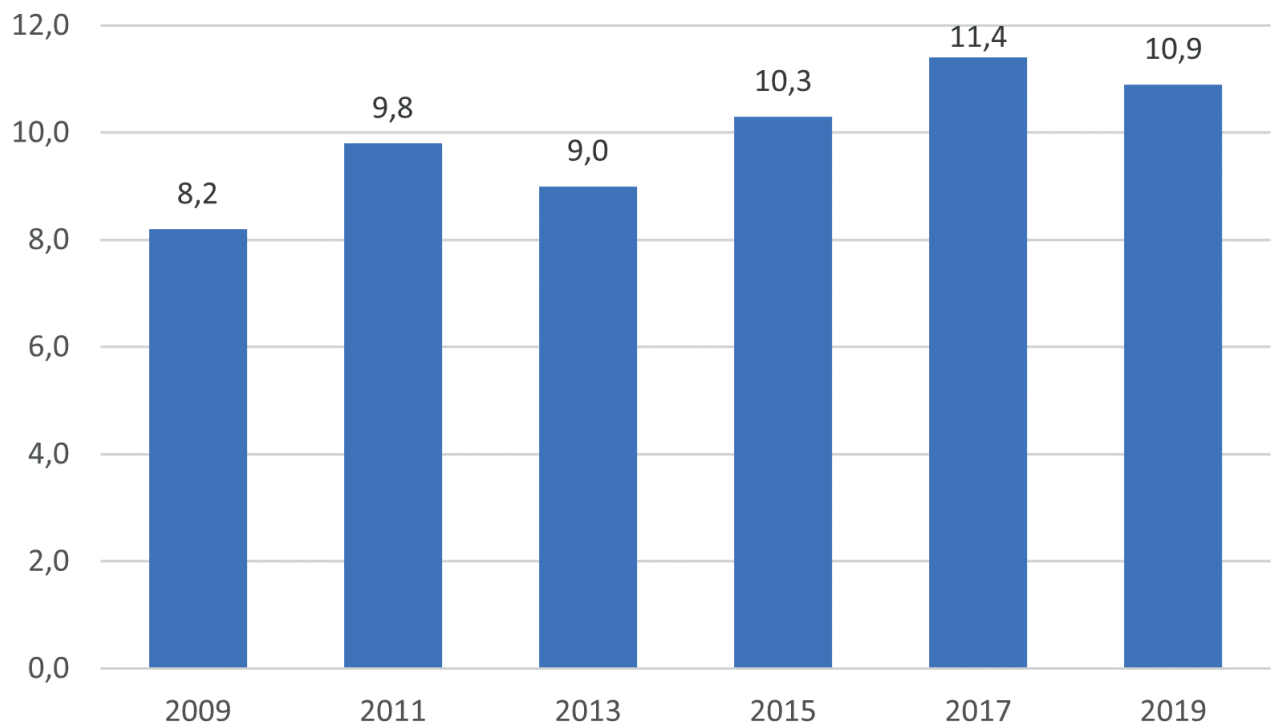

Läkemedelsföretag

13. Läkemedelsföretagens investeringar i forskning och utveckling i Sverige har gått ner från år 2017 och uppgick år 2019 till 10,9 miljarder kronor.

Läkemedelsföretagens FoU-investeringar

(miljarder kronor)

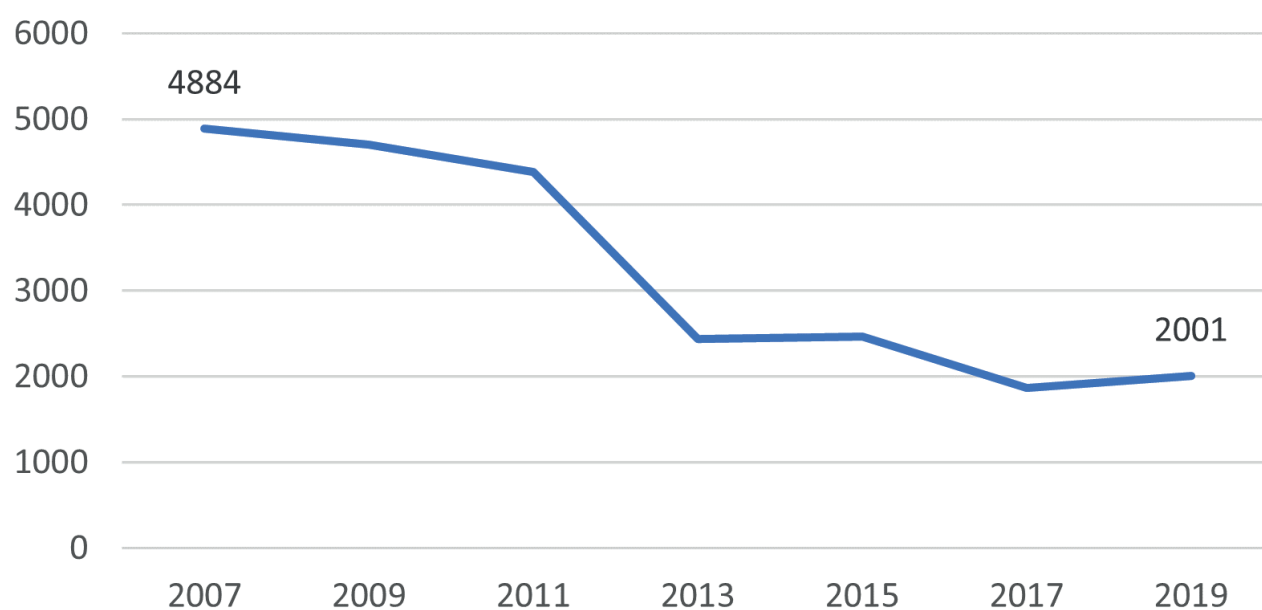

Med läkemedelsföretag avses här företag inom näringsgren 21, farmaceutiska basprodukter och läkemedel.

SCB (2021) Utgifter för egen FoU, löpande priser efter produktgrupp SPIN 2007, typ av utgift och vartannat år. År 2009–2019

14. Antalet årsarbeten som ägnas åt egen forskning och utveckling i läkemedelsföretag i Sverige minskade med 59 procent från år 2007 till år 2019.

Antal årsarbeten

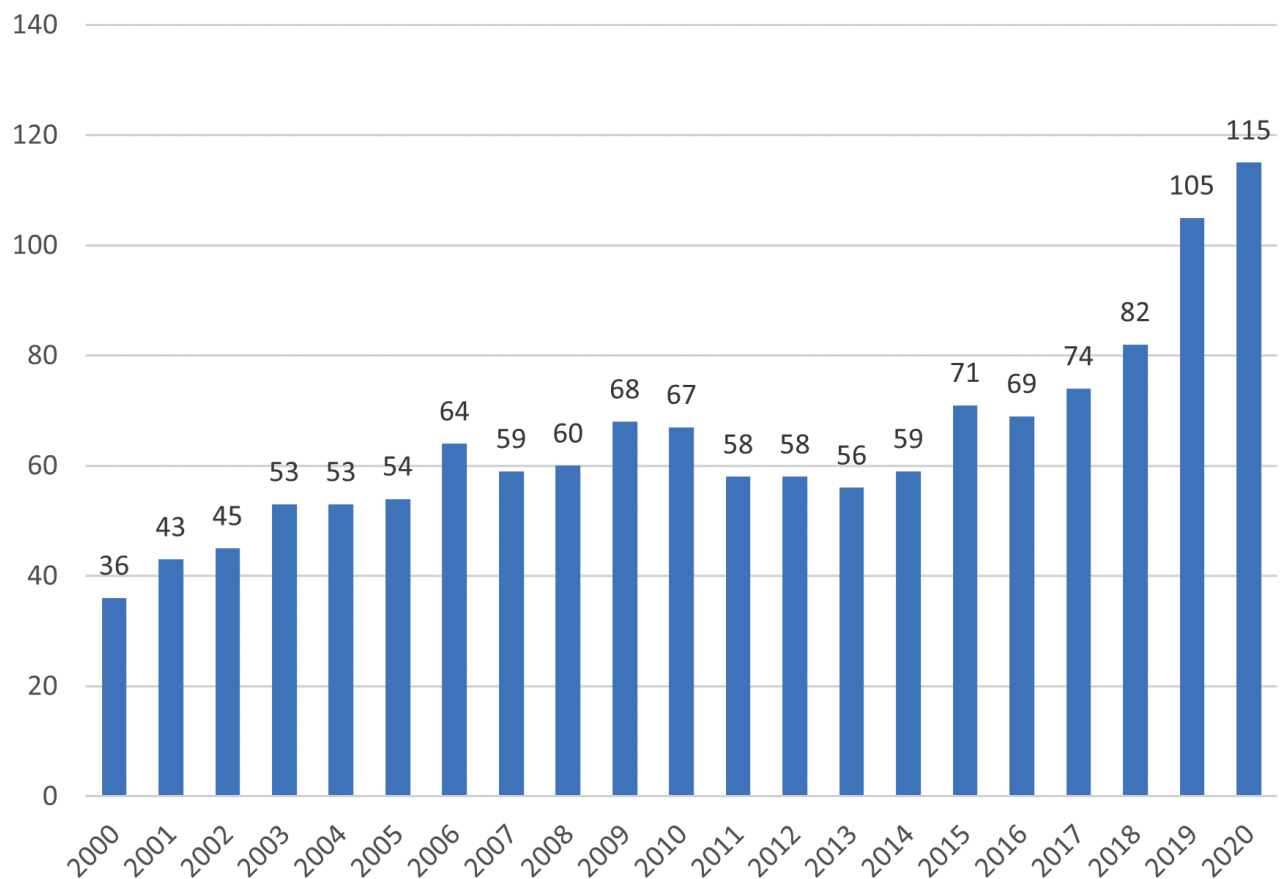
Företagens årsverken för egen FoU efter näringsgren, 2007–2019, vartannat år. Med "årsarbete" avses här årsverke. Ett årsverke är det arbete en heltidsanställd person utför under ett år. Med "läkemedelsföretag" avses här företag inom näringsgren 21, Farmaceutiska basprodukter och läkemedel. Intern FoU-personal avser anställda hos företag som bedriver FoU. Personal som hyrts in från annan part (t.ex. konsulter) ingår ej.

SCB (2021) Intern FoU-personal i företagssektorn efter näringsgren SNI2007, kön och yrke. Vartannat år 2007–2019

15. Sveriges export av läkemedel fortsätter att öka. Mellan åren 2000 och 2020 ökade exportvärdet med cirka 220 procent och uppgick år 2020 till 115 miljarder kronor.

Sveriges läkemedelsexport

(miljarder kronor)

Läkemedel avser varugrupp 54, medicinska och farmaceutiska produkter.

SCB (2021) Varuexport. Bortfallsjusterat, tkr efter varugrupp SITC. År 2000–2020

FORSKA SVERIGE

10 ÅR
2010–2020

Forska!Sverige - en oberoende stiftelse som verkar för att förbättra villkoren för medicinsk forskning och dess tillämpning.

www.forskasverige.se

LinkedIn: Forska!Sverige

Twitter: @forskasverige

Forska!Sveriges opinionsundersökning

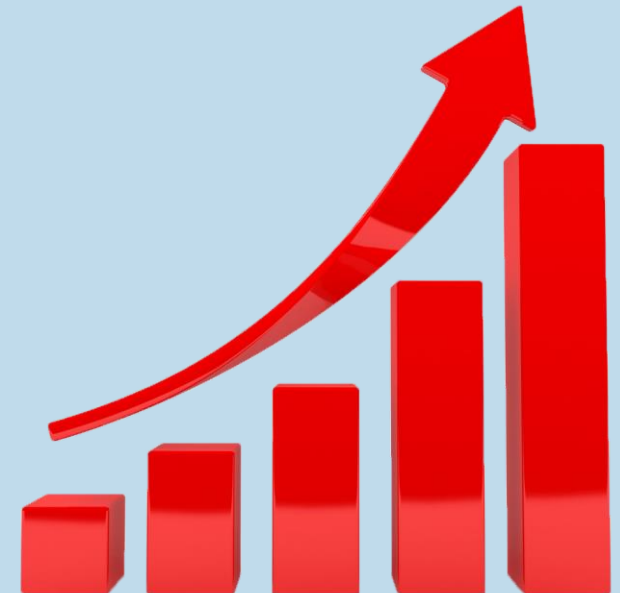
Delredovisning

2021

57 (63)

**FORSKA
SVERIGE**
FÖR HÄLSA OCH VÄLSTÅND

Innehåll

Om undersökningen.....	2
Sammanfattning.....	3
Allmänheten vill att medicinsk forskning prioriteras i statsbudgeten.....	4
Värdet av forskning	5
Investeringar i medicinsk forskning	6

Om undersökningen

Ämne

- Medicinsk forskning

Målgrupp

- Svenska allmänheten 18 år och äldre

Metod

- Online intervjuer med allmänheten 18 år och äldre genomförd av TNS Sifo. Två olika fältperioder ligger till grund för sammanställningen.

Fältperiod 1: 3250 intervjuer
genomförda 19 mars-4 april

Fältperiod 2: 1000 intervjuer
genomförda maj 11-22 maj

Sammanfattning

Några resultat från Forska!Sveriges opinionsundersökning 2021:

Medicinsk forskning är ett av de politiska förslagen som allmänheten anser viktigast att prioritera i statsbudgeten.

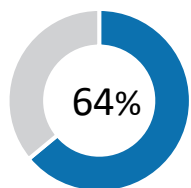
För varje krona som används till sjukvård går idag samtidigt 2 öre till medicinsk forskning. 77 procent av allmänheten tycker att det är ett bra förslag att öka investeringarna i medicinsk forskning till 4 öre per vårdkrona.

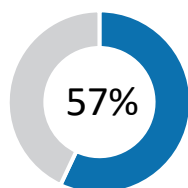
84 procent av allmänheten tycker att det är viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning. De viktigaste anledningarna: för att utveckla nya mediciner och behandlingar, förbättra hälso- och sjukvårdssystemet, för att skapa bättre hälsa samt ekonomisk tillväxt och jobb.

Allmänheten vill att medicinsk forskning prioriteras i statsbudgeten

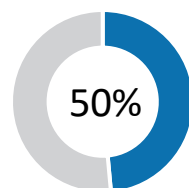
Vilka av följande politiska förslag tycker du är viktigast att prioritera i statsbudgeten? (Flera svar möjliga)

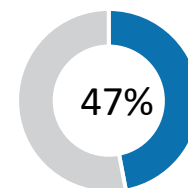
Fler poliser

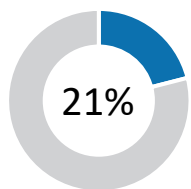
Fler lärare

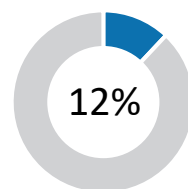
Åtgärder för att minska
vår klimatpåverkan

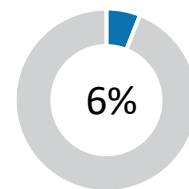
Ökade satsningar på
Medicinsk forskning och
utveckling

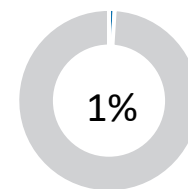
Ökade försvararsanslag

Utvecklingstid för att möjliggöra
kompetensutveckling

Införande av familjevecka för
föräldrar till barn mellan 4 och 16 år

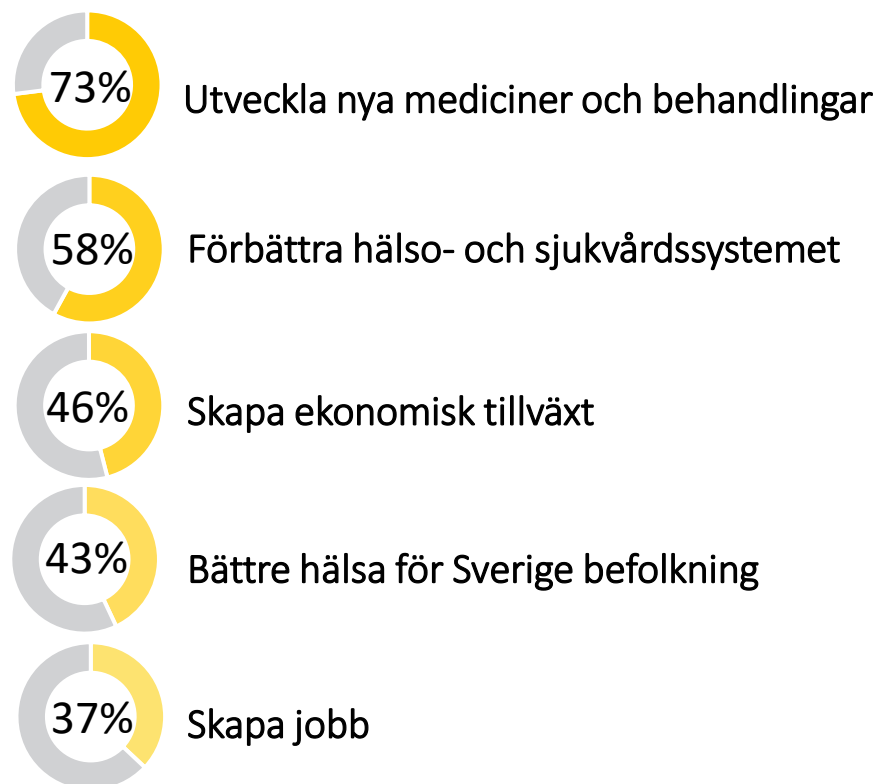
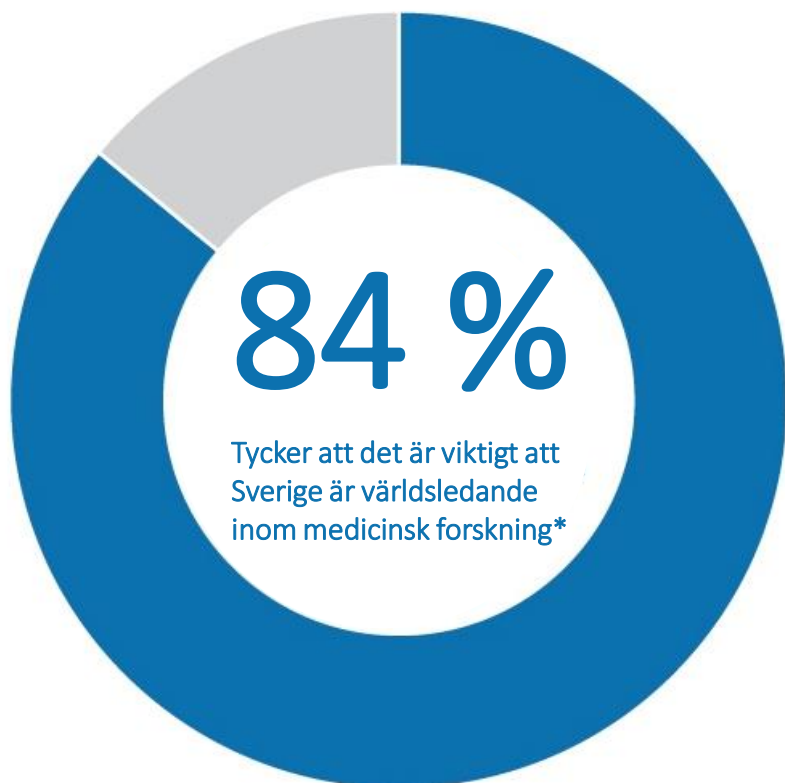
Tveksam, vet ej

Värdet av medicinsk forskning

Allmänheten tycker att det är viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning.

Hur viktigt är det att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Varför är det viktigt att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning? Flera val möjliga.

*Fältperiod 2

Svarsalternativ: Mycket viktigt, Ganska viktigt, Inte särskilt viktigt, Inte viktigt alls, Tveksam/Vet ej. *Summan av Mycket viktigt och Ganska viktigt.

61 (63) *Fältperiod 2

Svarsunderlag: De som svarat Mycket viktigt eller Ganska viktigt på föregående fråga: Hur viktigt är det att Sverige är en världsledande nation när det gäller medicinsk forskning?

Investeringar i medicinsk forskning

För varje krona som används till sjukvård i Sverige går idag samtidigt 2 öre till medicinsk forskning. Stiftelsen Forska!Sverige föreslår en ökning av investeringarna till 4 öre för att kunna utveckla bättre prevention (förebyggande), diagnostik och behandling. Tycker du att detta är ett bra förslag?

77%

av allmänheten

Svarsalternativ: Ja (77 %), Nej (6 %), Tveksam/Vet ej (17 %)

62 (63)

Forska!Sverige är en oberoende stiftelse som verkar för att förbättra villkoren för medicinsk forskning och dess tillämpning. Stiftelsen har grundats av personer från olika delar av samhället: politiken, näringslivet, kulturen, professionsorganisationer, vården och universitetet.

Forska!Sveriges vision är att medicinsk forskning och företag ska utvecklas i eller flytta till Sverige och att medicinska framsteg snabbt ska komma befolkningen till godo.

www.forskasverige.se